

***МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Навчально-науковий інститут № 2
Кафедра криміналістичних експертиз***

Навчальна дисципліна “Судове почеркознавство”

***Тема
«Ідентифікаційні ознаки почерку»***

Київ – 2016

Поняття почерку. Ідентифікаційні ознаки почерку.

- *Ідентифікаційна ознака почерку - особливість, характеристику письмово-рухової навички, яка відображається в рукопису й індивідуалізує в комплексі з іншими особливостями почерк конкретної особи.*

Поняття почерку. Основи систематизації ознак почерку

Основний поділ ознак почерку передбачає їх розподіл на дві великі групи: загальні і окремі. В основу цього поділу покладений об'єм прояву ознаки у рукопису.

Загальними ознаками є ті його характеристики, які проявляються в рукопису в цілому;

A sample of cursive handwriting on lined paper. The text is written in a fluid, connected style. The words are: 'Съешь же ещё', 'этих мягких', 'французских булок', 'да выпей чаю!'.

Съешь же ещё
этих мягких
французских булок
да выпей чаю!

Окремими – характеристики, які проявляються при виконанні окремих букв (у тому числі їх елементів і сполучень).

A sample of handwritten text showing individual letters and their connections. The text is 'взрѣвъ слово жѣ м'. The letters are written in a cursive style with some decorative flourishes.

взрѣвъ слово жѣ м

A sample of handwritten text showing individual letters and their connections, labeled a) and б). The text is 'а) а, я, б) а, у'. The letters are written in a cursive style with some decorative flourishes.

а) а, я, б) а, у

Поняття почерку. Основи систематизації ознак почерку

***Виділено три категорії властивостей
письмово-рухової навички:***

- ступінь і характер сформованості,***
- зорово-рухова структура***
- побудова у просторі в межах аркушу
папера, на якому виконувався
рукопис.***

*Загальні ознаки, що характеризують
ступінь сформованості письмово-
рухової навички і характер цієї
сформованості*

- 1. Ступінь виробленості почерку.*
- 2. Координація рухів.*
- 3. Темп рухів.*
- 4. Будова за ступенем складності*

Ступінь виробленості почерку – рівень володіння технікою письма, що проявляється в здатності особи виконувати рукописний текст у швидкому темпі, стійкими координованими рухами у відповідності з загальноприйнятою системою скоропису. Ступінь виробленості буває високий, середній і низький (проміжні градації: вищий за середній, нижчий за середній).

- **Високовироблений почерк**

З цих слів записано вірно і швидко прочитано
Зав та пропозиції не мають.

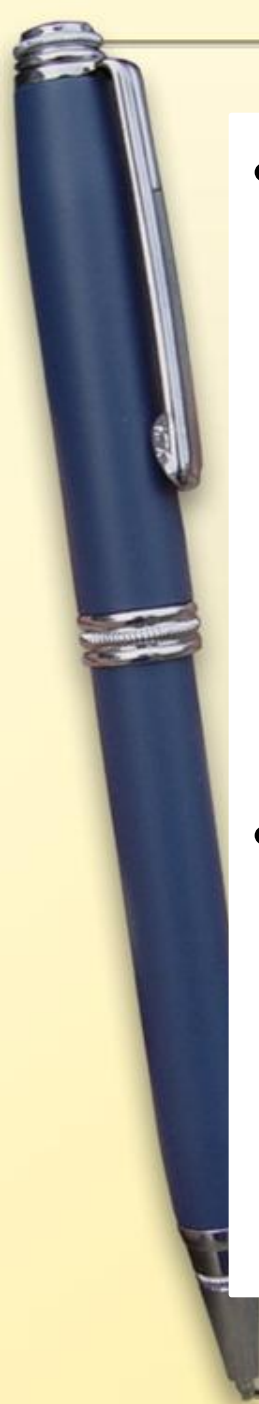
- **Середньовироблений почерк**

Протокол мого прибуття з
моїх слів записано вірно.

- **Маловироблений почерк**

суборак:

Хлопчик привів маму до себе додому,
де Денисові батьки відібрали її на одруження
дівчинку. Вже за 20 років за Оленкою
приїхала її мама разом із працівниками

-
- *Координація рухів – ознака почерку, яка відображає узгодженість (точність) рухів особи, що пише, й залежить від ступеня та якості сформованості письмово-рухової навички, а також умов виконання почеркових об'єктів.*
 - *Координація буває високою, середньою, низькою й зниженою (проміжні градації: вища за середню, нижча за середню).*

- **Висока координація**

Про забезпечення виконання Метод.
рекомендацій з питань охорони
громадського порядку і безпеки
видавничої та збірничої справи
управління з питань масових
заходів.

- **Середня координація**

М. Сертифікат
діянин Вікторія, освіта середня
оє не працює
не судимий раніше не судимий
особу заохочено
іграв сертифікат Валентина Чубова.

- **Низька координація**

Саме, усе
ооооо, усе
моніторинг,
в тому місці
Ванюшка пенза

-
- *Темп письма – ознака почерку, яка відображає швидкість виконання рукопису.*
 - *Він поділяється на звичний темп, який може бути повільним, середнім, швидким; та незвичний темп, який буває уповільненим або прискореним.*

- **Повільний темп**

Прошу Вас провести повторну
судово-позеркознавчу експертизу

- **Середній темп**

я, Дабизенко Валерій Юхимович
(прізвище, ім'я, по батькові)
Григор Григор Валерійович
(прізвище, ім'я, по батькові дитини)
«26.» жовтня. 19 99. р. у громадянки Григор

- **Швидкий темп**

З моєї скаргою розглянуто біжимо 5 місяців
пропустили. За це та пропусків
не маю.

-
- *Будова за ступенем складності – ознака, що відображає ступінь складності рухів особи, що пише.*

За цією ознакою почерки поділяються на прості, спрощені та ускладнені.

- **Проста будова**

жовтими пишески музичними утиску.

Що могло робити самотнє маля так пізно у дворі? Як з'ясувалося, п'ятирічна Оленка зачубилася ще уранці в

- **Ускладнена будова**

Протокол з моїх слів записаний вірно. Скарг та пропозицій не маю.

- **Спрощена будова**

г. Ковальов КМ
зр. організувати
виконання
ураження
09.05.08.

*Загальні ознаки, що характеризують
структурні характеристики рухів*

- *1. Переважна форма рухів.*
- *2. Нахил.*
- *3. Протяжність рухів по горизонталі і вертикалі)розмір, розгін, розстановка).*
- *4. Ступінь зв'язності рухів.*
- *5. Натиск.*

- Прямолінійно-дужева форма рухів

Завідувачею Уставної Київської
державної школи ^{у Києві} *П. М. Кан*

- Кутаста форма рухів

самостійно, і тим на ній. Випускників
віддаюся. Дитині побити через шкільний стіл.
Понад годину бивав хлопця сусідніми дво-
мами, намагаючись за тиждень поздобити
дитину.

Що могло побити самостійно маме тає її-

-
- *нахил – правий, лівий, відсутність нахилу (положення повздовжніх осей наближається до вертикалі);*

- **нахил – правий, лівий, відсутність нахилу (положення повздовжніх осей наближається до вертикалі);**

- **Правопохилий почерк**

Заповіт мною вголос прочитано і підписано особисто.

підпис Вадименко В. В.

- **Лівопохилий почерк**

Працюю з моїх співзасновників Вірою
Сидор та Іваном не маю.

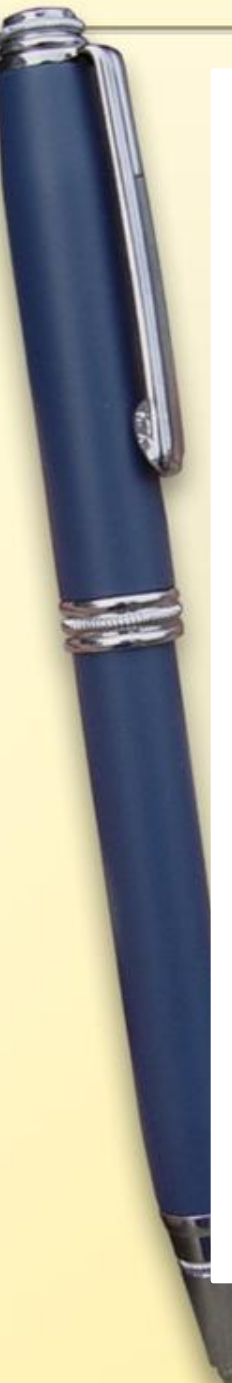
2) при виконанні дугоподібних елементів

- Правоокружний напрямок

Прошу Вас залучити до
участі у справі адвоката

- Лівоокружний напрямок

Я бачив неслоту мед.
сл іру

-
- *протяжність рухів по горизонталі, вертикалі (розмір, розгін, розстановка).*
 - *Розмір – протяжність рухів по вертикалі при виконанні букв (рядкових елементів) та цифр. Визначається як: великий (висота рядкових букв та елементів більша за 4 мм, великих букв та цифр – більша за 7 мм); середній (висота рядкових букв та елементів від 2 до 4 мм, великих букв та цифр – від 5 до 7 мм); малий (висота рядкових букв та елементів менша за 2 мм, великих букв та цифр менша за 5 мм).*

- Великий

Протокол з моїх слів записаний вірно
Смак та прожитий не маю.

- Середній

Протокол мого прижити і з
моїх слів записано вірно.

- Малий

З моїх слів записано вірно і мого прожито.
Змак та прожитий не маю.

-
- *Розгін – співвідношення протяжності рухів по горизонталі (відстані між основними елементами букв і між ними) й протяжності рухів по вертикалі. Визначається як: великий (розмір інтервалів між основними штрихами букв і між буквами дорівнює або перевищує їх висоту, інтервал між цифрами більший за половину їх висоти); середній (розмір інтервалів між основними штрихами букв і між буквами від половини до всієї висоти букви, інтервал між цифрами дорівнює половині їх висоти); малий (розмір інтервалів між основними штрихами букв і між буквами дорівнює половині висоти або менше, інтервал між цифрами менше половини їх висоти).*

- Великий

На підставі статті 94
(судові витрати).

- Середній

меш:

Тогожован Микола Миколайович
виз. 1968 р. ч. м. Жіровозна
вирі. Цікавнина, 40, регіональ-
ний директор Т.В.Т. "Доморес"

- Великий

З правами підозрюваного ознаєчений
у відповідності з кримінально-процесуальним
кодексом України

-
- *Розстановка – співвідношення інтервалів між буквами до ширини букв. Визначається як: широка (розмір інтервалів між буквами більший за їх ширину; середня (розмір інтервалів між буквами приблизно дорівнює їх ширині); вузька (розмір інтервалів між буквами менший половини ширини букв).*

- **Широка**

Протокол мною прочитаний і з
моїх слів записано вірно.

- **Середня**

З моїх слів записано вірно і мною прочитано.
Зав та пропозицій не маю.

- **Вузька**

З правами підозрюваного ознаєвлений
у відповідності з кримінально-процесуальним
кодексом України

-
- *ступінь зв'язності рухів, ступінь безперервності рухів у горизонтальній площині. Визначається як суцільна, коли безперервно виконуються всі букви в словах; велика – безперервно виконується 6 і більше букв у більшості слів; середня - безперервно виконується 4-5 букв у більшості слів; мала - безперервно виконується 2-3 букви у більшості слів; відсутність зв'язності – всі букви виконуються окремо.*

- Суцільна зв'язність

Вуздугі розслідування по
кримінальній справі Стригунів О.Г.
повторили

- Велика зв'язність

З правами підозрюваного ознайомлений
у відповідності з кримінально-процесуальним
кодексом України

- **Середня зв'язність**

Промова з моїх слів записаний вірно.
Спарг та пропозиції не маю.

- **Відсутність зв'язності**

Протокол з моїх слів записаний
вірно. Спарг та пропозиції не маю.

-
- *Третю групу складають ознаки, які в основному залежать від окоміру особи, що пише. Вони відображають просторову орієнтацію фрагментів рукопису, рядків, слів, розділових знаків, окремих рухів при виконанні букв та їх елементів.*

-
- *В цих ознаках відображаються особливості навички особи, що пише, орієнтувати в просторі великі, відносно ізольовані рухи (наприклад, при виборі місця на аркуші паперу для позначки дати, підпису тощо), а також особливості орієнтації в системі рухів (наприклад, форма лінії письма, її напрямки тощо) і окремих рухах.*

- Найменування документу розміщено в середині аркуша

Директорові заводу
Вупкіну А. І.
Іванове І. В.

Заява

Прошу Вас надати
мені грошову відпустку
згідно з графіком.

13.06.2008

[Signature]

[Stamp: Копія за № 10]

• Найменування документу

Накальнику
ВНД СМД МВС України
Кривоносу Т.П.

Заєва

Прошу проведення криміналістич-
не дослідження копій.

17.06.08.

23.04.03.

Накальнику
АКБ ПриватБанк
Смирнову В.Ю.

Заєва

Прошу Вас звільнити мене
за власним бажанням.

23.04.03

• Підпис відносно тексту

23.04.03

Накальнику
АКБ Приватбанк
Смирнову В.Ю.

Заєва

Прошу Вас звільнити мене
за власним бажанням.

23.04.03

17.08.2002

Судді
Івано-Франківського
суду Ко. Сурин.

Заєва
Прошу представити мене
в суді 17.08.2002

- Дата розміщена в лівому нижньому куті

Копія до
заводу
10
грі
Директорів заводу
Вупкіну А. І.
Іванова І. В.

Заява

Прошу Вас надати
мені грошову відплату
згідно з графіком.

13.06.2008

• Розміщення дати

23.04.03

Начальнику
АКБ Аривагданк
Смирнову В.Ю.

Заєва

Прошу Вас звільнити мене
за власним бажанням.

23.04.03

Начальнику
ФНД СБУ МВС України
Кривоносу Т.В.

Заєва

Прошу проведення криміналістич-
не дослідження поштів.

17.06.08.

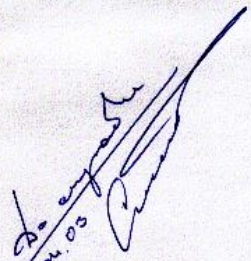
• Розміщення резолюції

23.04.03

Начальнику
АКБ ПриватБанк
Смирнову В.Ю.

Заява

Прошу Вас звільнити мене
за власним бажанням.

23.04.03

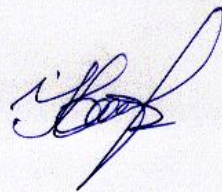
Копію
заяви
по
спр.
10
11/03

Директорові заводу
Бупкіну А.У.
Іванова Г.В.

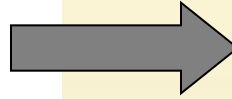
Заява

Прошу Вас надати
мені грошову відпустку
згідно з графіком.

13.06.2008

- Абзац малого розміру

Директорові заводу
«Електромаш»
Єгорову Д.С.

Заява

Прошу надати мені грошову відплату
за 2006 рік з 31.01.07р.

Копію заяву по
заяві
Директорові заводу
Функіну А.У.
Іванова Г.В.

Заява

Прошу Вас надати
мені грошову відплату
згідно з графіком.

- Абзац середнього розміру

- Абзац великого розміру

Судді
Хмельницького
суду № 1. Суми.

Завда
Прошу представити мене
в суді 17.08.2009

Судді Хмельницького суду
№ 1. Суми.
Хмельницького І.О.
Хмельницького І.О.
м. Київ
вул. Хмельницького, 44.

Завда
Прошу Вас представити представителю
в суді 17.08.2009. Прошу представити
Хмельницького І.О.

17.08.2009

- Абзац великого розміру

- Розмір інтервалів між рядками

Великий інтервал

Експертиза в суді призначається
з додержанням правил, передбаче-
них главою 18 цього кодек-
су.

- Середній інтервал

Ярошу Вас нада-
мні гербову відпущ-
ку згідно з графіком.

- Малий інтервал

Методика встановлення
додатку наданням певних послуг
можеться бути застосована
при додержанні
встановлених послужі.

- **Над бланковим рядком**

Протокол з моїх слів занесено в журналі, який прочитано

- **Цю бланковим рядком**

Протокол з моїх слів занесено в журналі, який прочитано.

- **На бланковому рядку**

Протокол з моїх слів занесено в журналі, який прочитано

- **Перетинає бланковий рядок.**

Протокол з моїх слів занесено в журналі, який прочитано

Напрямок лінії письма

- Горизонтальний напрямок

Протокол з мійх сів'язань вівро, шмало прочитано.

- Напрямок, що піднімається

Протокол з мійх сів'язань вівро, шмало прочитано

- Напрямок, що опускається

Протокол з мійх сів'язань вівро, шмало прочитано.

Форма лінії письма

- Прямолінійна форма

Протокол з мійх снів даного відео, мого прочитано.

- Дугова випукла

Протокол з мійх снів даного відео, мого прочитано.

- Дугова ввігнута

- Хвиляста

Протекло з моїх слів дати вам вірно, чого прохати

- Ступінчата

Протекло з моїх слів дати вам вірно, чого прохати

Розмір інтервалів між словами

- Великий розмір інтервалів

Прощу проведення криміналістичного дослідження копії. /

- Середній розмір інтервалів

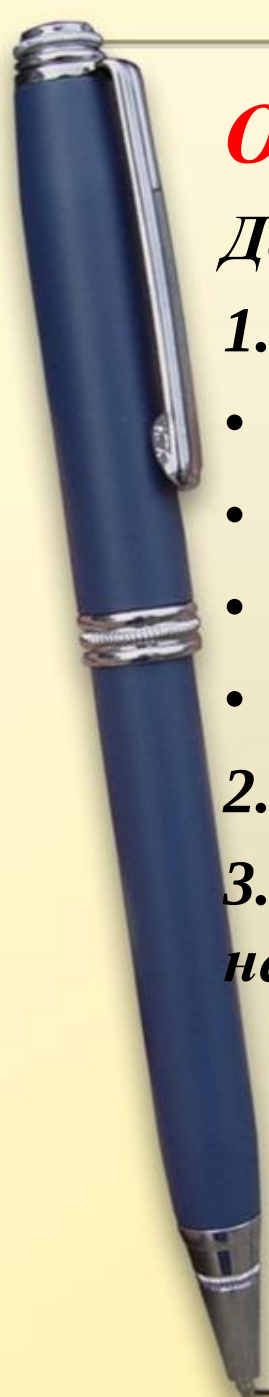
Промача з моїх слів данесаний вірно
Смарт та уявотнуї не маю.

- Малий розмір інтервалів

Прощу все надати мені зразу відсутнє

Поняття почерку. Ідентифікаційні ознаки почерку.

А а	Б б	В в	Г г	Г г	Д д
Є є	Є є	Ж ж	З з	и	І і
Ї ї	Ї ї	К к	Л л	М м	Н н
О о	П п	Р р	С с	Т т	У у
Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч	Ш ш	Щ щ
ъ	Ю ю	Я я			

Окремі ознаки почерку.

До них відносяться:

1. Будова букв за ступенем складності:

- – проста (наближається до прописів);*
- – ускладнена:*
- – спрощена:*
- – спрощена й ускладнена одночасно.*

2. Будова букв за конструкцією в цілому:

3. Темп (визначається у виняткових випадках – незвичні умови, зміна).

Окремі ознаки почерку.

- – *форма рухів при виконанні букв і їх елементів;*
- – *форма рухів при з'єднанні букв і їх елементів;*
- – *напрямок рухів при виконанні букв і їх елементів;*
- – *відносний напрямок згинальних рухів при виконанні букв і їх елементів;*
- – *протяжність рухів при виконанні бук і їх елементів;*
- – *вид з'єднання рухів при виконанні букв і їх елементів;*
- – *кількість рухів при виконанні букв і їх елементів;*
- – *послідовність рухів при виконанні елементів букв;*
- – *спосіб початку та закінчення рухів при виконанні письмових знаків та їх елементів;*

Окремі ознаки почерку.

- *– розміщення рухів по горизонталі при виконанні букв і їх елементів;*
- *– розміщення рухів по вертикалі при виконанні букв і їх елементів;*
- *– розміщення точок початку рухів при виконанні букв і їх елементів;*
- *– розміщення точок закінчення рухів при виконанні букв і їх елементів;*
- *– розміщення точок з'єднання рухів при виконанні букв і їх елементів;*
- *– розміщення точок перетинання рухів у буквах і їх елементах;*
- *– розміщення рухів при виконанні розділових знаків.*